

Hiphop-scholieren-battle: ‘Was wird aus dem Klima?’

Achtergrond - 2 december 2022 - Auteur: Paul Kerssemakers

In het Duits rappen over diversiteit, klimaatverandering en toekomstperspectieven. Zes middelbare scholen uit heel Nederland hebben woensdag hun beste hiphop-formaties naar Amsterdam afgevaardigd. Na twee jaar corona vond de hiphop-battle voor scholieren voor het eerst weer ‘live’ plaats.

De nieuwbakken rappers uit de tweede, derde en vierde klas komen aan het begin van de dag ietwat onverschillig het cultureel centrum Jungle binnen. Als een van de deelnemers het podium ziet, zegt hij: “Zolang we maar niet laatste worden, vind ik eigenlijk alles best.” Maar naarmate de dag vordert, willen de meeste scholieren alleen nog maar winnen. Voorafgaand aan de hiphop-battle van het Duitsland Instituut Amsterdam worden ze door twee Duitse hiphoppers klaargestoomd.

De docenten van de deelnemende scholen geven verschillende redenen waarom ze met hun leerlingen aan de hiphop-battle meedoen. De ene docent wil ‘niet altijd suf op school zitten’, de ander wil ‘niet in Hitler en schreeuwen blijven hangen’. Toch hebben niet alle scholieren zin om voor de klas te rappen, vertellen de docenten. Sommigen vinden het spannend om in een vreemde taal te *performen* of zijn bang om gepest te worden.

Ook merkten de docenten dat veel leerlingen niet hun eigen kennis gebruiken voor het schrijven van de teksten, maar alles met Google Translate vertalen. “Ik heb geprobeerd mijn klas juist aan te moedigen de rap in jip-en-janneke-Duits te schrijven”, vertelt een lerares. Verder wijst een andere docente erop dat vanwege het schrijnende tekort aan leraren Duits het niet altijd gemakkelijk is om tijd te maken voor zulke projecten: “Wij hebben op school maar één uur per week Duits, dus dan moet je keuzes maken, want je moet ook het boek nog doorwerken.”

Gratis workshops

De dag begint met workshops waarin de scholieren onder professionele begeleiding hun raptekst en performance nóg beter proberen te maken. Coaches Burak Altinok en Dennis Pagiewski van het muziekproject [X-Vision Ruhr](#) uit Bochum (Noordrijn-Westfalen) geven de workshops. X-Vision Ruhr biedt kinderen

en jongeren in het Ruhrgebied en omstreken kosteloze culturele trainingen aan: “De eerste vraag die ouders aan ons stellen, is altijd: wat kost het? Aangezien bij ons het merendeel van de kinderen uit achterstandswijken komt, vinden we het belangrijk dat ook zij aan culturele activiteiten kunnen deelnemen. Daarom zijn al onze workshops gratis.” Sponsors financieren het initiatief.

Ook Burak en Dennis hebben als pubers deelgenomen aan de trainingen van X-Vision Ruhr. Ze besloten zich als docenten aan te melden, omdat het muziekproject hen bij hun persoonlijke ontwikkeling erg heeft geholpen. De meeste kinderen en jongeren die in Duitsland aan de workshops deelnemen, hebben net als de beide coaches een migratieachtergrond. “Daardoor kunnen ze zich extra goed met ons identificeren”, legt Burak uit. “We hebben een hechte band met alle kinderen en jongeren. Ze noemen ons *Onkel* (oom)”, vertelt Dennis trots.

Toen in 2015 honderdduizenden vluchtelingen naar Duitsland kwamen, bood X-Vision Ruhr workshops aan onder het motto ‘Sprache lernen durch Musik’. Het was voor het Bochumse muziekproject vanzelfsprekend die trainingen dit jaar ook voor de vele Oekraïense vluchtelingen gratis aan te bieden. “Ik vind het geweldig om te zien dat de kinderen door het maken van muziek heel even de oorlog in hun *Heimat* (thuisland) kunnen vergeten”, zegt Dennis.

Ter voorbereiding op de optredens controleert Dennis de teksten op *Rechtschreibfehler* (spelfouten) en oefent met de scholieren hun Duitse uitspraak. Burak werkt aan een spetterende performance en leert onder andere hoe je als hiphopper een microfoon vasthoudt. Hoewel de coaches geen Nederlands spreken, hebben ze geen last van een taalbarrière: “Door het werken met vluchtelingen zijn we het gewend om tussen verschillende talen te switchen. Met af en toe iets in het Engels uitleggen en gebaren, kom je een heel eind.”

‘Wir sind alle Menschen’

Na de workshoprondes barst de hiphop-battle ‘s middags dan eindelijk los. Alle groepjes presenteren op het podium van de Jungle hun raps voor de driekoppige jury, bestaande uit coach Burak Altinok, Isabelle van der Weerden (expert Duitse hiphop) en Elias Marseille (expert Duitse taal).

Deelnemende scholen 2022

- A. Roland Holst College (Hilversum): Die Besten – *Wir haben alles*
- De Nieuwe Thermen (Heerlen): 3-Pack – *Unsere Welt*
- De Vrije School (Den Haag): Freiejungs070 – *Fack die Zukunft*
- ISW Gasthuislaan ('s-Gravenzande): Affenstolz – *Wenn wir so weitermachen*
- St. Bonifatiuscollege (Utrecht): Die Reisenden – *Durch die Zeit*
- UniC (Utrecht): De Josti's – *Gleichheit für alle*

In de rap van de meidengroep '3-Pack' van de Nieuwe Thermen in Heerlen staat klimaatverandering centraal: "Was wird aus dem Klima? Es ist nicht mehr prima." De tekst maakt duidelijk dat de jongeren zich grote zorgen maken over hun toekomst: "Unsere Zukunft ist kaputt. Unsere Zukunft geht's nicht gut." 'De Josti's' van UniC Utrecht rappen over diversiteit: "Ich sehe vielleicht anders aus, aber wir sind alle Menschen. Ich bin ich und du bist du. Zusammen sind wir supercool." Hun boodschap: accepteer anderen zoals ze zijn.

Winnaars in de categorie 'Bester Text' zijn de 'Freiejungs070' van De Vrije School in Den Haag. "Jullie tekst ging echt ergens over", aldus de jury. Uit de rap, getiteld 'Fack die Zukunft', blijkt onder meer de liefde voor de thuisstad van de vijf jongens: "City das ist Den Haag, der Schilderswijk. Käse ist der Block, den jeder dort hat, so ist das Leben in der Stadt." Ze rappen 'fack die Zukunft, ich tue was ich will', want 'je weet toch nooit hoe de toekomst loopt', leggen de 'Freiejungs070' na afloop uit.

De prijs voor 'Beste Rapper*in' gaat naar Juliette Coltof van het A. Roland Holst College in Hilversum. Zij blonk volgens de jury van alle deelnemers het meest uit qua performance. "Jij hebt het podium gerockt en het publiek heel goed meegenomen in het verhaal", aldus coach Burak.

'Die Reisenden' van het St. Bonifatiuscollege Utrecht slepen met hun rap 'Durch die Zeit' uiteindelijk de hoofdprijs, tickets voor Movie Park Germany, in de wacht. De tekst beschrijft de verschillende levensfasen en laat zien dat elke leeftijd wel iets moois heeft: 'Wir gehen durch die Zeit hop hop. Die Kinderzeit war top top. Die Altheit ein flop flop. Trotzdem genieße ich sie nonstop.' De jury roemt vooral de performance: "Jullie hebben er een feestje van gemaakt. Het hele plaatje klopte, zowaar jullie kleding matcht met de tekst." De docente van de winnende groep, Emely Haanstra, is 'super trots' op haar leerlingen. "We hebben zelfs in de tussenuren en in de gymles nog geoefend", vertelt ze lachend.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/52319/hiphop-scholieren-battle-was-wird-aus-dem-klima>